

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๔/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๔๘/๒๕๕๑

วันที่ ๑๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๐ (๑) หรือไม่

ศาล จังหวัดอุบลราชธานี ส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๓ (นายธนัท ทวีวัฒน์) ในคดีแพ่ง
หมายเลขแดงที่ ๑๗๕๘/๒๕๕๖ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕ ๕๐ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ
สรุปได้ดังนี้

ศาลจังหวัดอุบลราชธานีมีคำพิพากษาในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๕๗/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่
๑๗๕๘/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ให้ จำเลยที่ ๓ และจำเลยอื่นอีกรวมสามคนร่วมกัน
ชำระเงินแก่โจทก์ หากไม่ชำระเงินหรือชำระเงินไม่ครบถ้วน ให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๓๓๑
ตำบลคำขวาง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นของจำเลยที่ ๓ ออกขายทอดตลาด
นำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ ต่อมา จำเลยที่ ๓ และจำเลยอื่น ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา เจ้าพนักงาน
บังคับคดีจึงได้นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ ๓ ดังกล่าวออกขายทอดตลาด

จำเลยที่ ๓ ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ต่อศาลจังหวัดอุบลราชธานี
ขอเพิกถอนการขายทอดตลาด โดยอ้างว่าการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ชอบด้วย
กฎหมาย กล่าวคือ เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ได้ส่งหมายประกาศการขายทอดตลาดให้จำเลยที่ ๓ ทราบ
เพราะบ้านของ จำเลยที่ ๓ ซึ่งปรากฏในชั้นที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสาม ตามบันทึกการส่งหมาย
(ปิดหมาย) ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖ เป็นบ้านเลขที่ ๑๕ ถนนเทศบาล ๓ ตำบลวารินชำราบ

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ลักษณะเป็นบ้านชั้นเดียว มีประตูรั้วเหล็กหน้าบ้านเป็นบานเปิดพับ แต่ตามรายงานการเดินหมายของเจ้าพนักงานบังคับคดีลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งทำการปิดหมาย ลักษณะเป็นบ้านสองชั้น จึงมิใช่บ้านพักอาศัยตามภูมิสำเนาของ จำเลยที่ ๓ ทำให้จำเลยที่ ๓ ไม่ทราบว่ามีการขายทอดตลาดทรัพย์สินของตน จึงไม่สามารถคัดค้านราคาขายทอดตลาดหรือหาผู้ซื้อไปซื้อทรัพย์สินได้

ศาลจังหวัดอุบลราชธานีมีคำสั่งว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศ การขายทอดตลาด ไว้ ณ ภูมิสำเนาซึ่งเป็นที่เดียวกันกับภูมิสำเนาตามคำร้อง ของจำเลยที่ ๓ และตามคำฟ้องของโจทก์ กรณีเป็นพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำร้องไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า ให้ จำเลยที่ ๓ วางเงินประกันการชำระค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาทภายใน ๗ วัน และหากไม่วางเงินภายในกำหนดให้ถือว่าทิ้งคำร้อง

จำเลยที่ ๓ อุทธรณ์คำสั่งศาลจังหวัดอุบลราชธานี และได้แย้งว่า การที่ศาลจังหวัดอุบลราชธานีอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า มีคำสั่งให้ จำเลยที่ ๓ วางเงินประกันการชำระค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๑) ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ที่ให้อำนาจดุลพินิจศาลชั้นต้นโดยไม่จำกัดในการวินิจฉัยพยานหลักฐานเบื้องต้นว่าคำร้องไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า รวมทั้งการให้อำนาจศาลสั่งให้วางเงินหรือหาประกันการชำระค่าสินไหมทดแทนมาวางศาลตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรกำหนดนั้น เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลที่จะเข้าถึงกระบวนการพิจารณาได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง เนื่องจากการปิดกั้นสิทธิในการต่อสู้คดีทำให้ไม่สามารถนำพยานหลักฐานที่ จำเลยที่ ๓ กล่าวอ้างมา พิสูจน์ หักล้างรายงานการเดินหมายของเจ้าพนักงานบังคับคดีได้

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ที่บัญญัติให้คำสั่งศาลซึ่งออกตามความในวรรคนี้เป็นที่สุด เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลที่เป็นคู่ความในการที่จะเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในระดับศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

- ๓ -

ศาลจังหวัดอุบลราชธานี มีคำสั่งว่า ข้อโต้แย้งของ จำเลยที่ ๓ เป็นกรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ และไม่ปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในประเด็นดังกล่าว กรณีจึงเห็นสมควร ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๑) หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องมีประเด็น โต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ซึ่งศาลใช้บังคับแก่คดี จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๑) หรือไม่ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับ บทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนด ศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๗) ศาลรัฐธรรมนูญ จึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่โต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ นั้น เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักเกณฑ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า บัญญัติว่า “ในการยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรานี้ หากมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำร้องนั้น ไม่มีมูลและ ยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือบุคคลอื่นที่อาจ ได้รับความเสียหายเนื่องจากการยื่นคำร้องดังกล่าวร้องขอ ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องวางเงิน หรือหาประกันต่อศาลตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนด เพื่อเป็นประกันการ ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือบุคคลนั้นได้ ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องนั้นเสีย คำสั่งของศาลที่ออกตามความในวรรคนี้ให้เป็นที่สุด ” เป็นมาตรการ ที่ให้ความเป็นธรรมแก่คู่ความและผู้มีส่วนได้เสียในวิธีการบังคับคดีทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตาม คำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลอื่นที่อาจได้รับความเสียหายเนื่องจากการยื่นคำร้องขอ เพิกถอนการบังคับคดี ในกรณีที่เห็นว่าคำร้องขอเพิกถอนการบังคับคดีไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิง การบังคับคดีให้ชักช้า ก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำร้อง นำเงินหรือหลักประกัน มาวางต่อศาลตาม จำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ประวิงการบังคับคดีและ

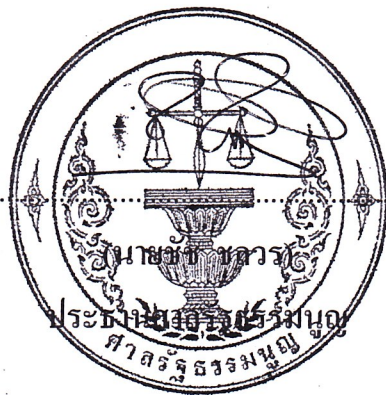

- ๔ -

เป็นประกันการชำระค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ถูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลอื่นที่อาจได้รับความเสียหายอันเกิดจากการยื่นคำร้องโดยไม่มีมูลเช่นนั้น อันเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยในกระบวนการยุติธรรมมิใช่บทบัญญัติจำกัดสิทธิของผู้โต้แย้งในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง อันจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๑) ส่วนกรณีที่โต้แย้งว่า บทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้ศาลมีอำนาจสั่งยกคำร้องขอเพิกถอนการบังคับคดีในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องไม่ยอมนำเงินหรือหาประกันมาวางต่อศาลตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนด และให้คำสั่งของศาลที่สั่งยกคำร้องเป็นที่สุดนั้น แม้ว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ยื่นคำร้องในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในชั้นอุทธรณ์และฎีกาก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่งก็มิได้บัญญัติให้คดีของกลุ่มความจะต้องได้รับการพิจารณาในศาลยุติธรรมให้ครบทั้งสามชั้นแต่อย่างใด การจะอุทธรณ์หรือฎีกาได้หรือไม่ อย่างไร ย่อมต้องเป็นไปตามบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า จึงไม่มีกรณีที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๑)

ดังนั้น คำโต้แย้งที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๑) จึงเป็นคำโต้แย้งที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

- ๕ -

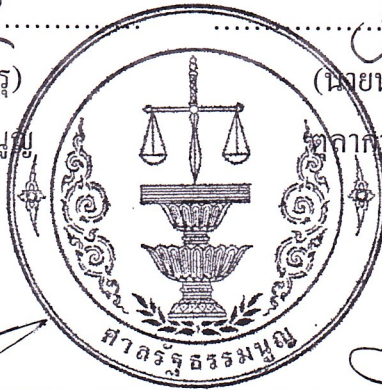
(คำสั่งที่ ๒๔/๒๕๕๔)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจริญ อินทजार)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพล เอกอูร์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอนุรักษ์ มาประสิทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ